

„NAŠ GLAS“ izide vsakega prvega, desetega in dvajsetega v mesecu. Naročnina za celo leto Din 40,—, za pol leta Din 20,—, za četrt leta Din 10,—. — Za inozemstvo je dodati poštino. — Oglasi po ceniku. —

NAŠ GLAS

Uredništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/I. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Upravništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6. Račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 11.467.

List za državne nameščence in upokoјence.

Zadružna misel zmaga!

Razvoj svetovnega in evropskega narodnega gospodarstva kaže v zadnjih desetletjih, da se zbira kapital vedno bolj v rokah maloštevilnih posameznikov, dočim velike množice padajo v čim dalje večjo revščino in gospodarsko odvisnost. To velja prav za vse sloje, celo za take, kjer bi tega človek ne pričakoval. Poglejmo samo današnjo krizo kmetijstva in rokodelske obrti! Prav posebno pa čutijo to neomejeno kopičenje premoženja na eni strani in znižavanje življenskega in gospodarskega položaja na drugi strani vsi, ki žive od dela svojih rok in od umskega dela. Tudi javnim in državnim uslužbencem ta neprirodni razvoj gospodarstva ni prizanesel.

Kot edina uspešna oblika, katere se velike množice prebivalstva poslužujejo v svojem boju zoper organizirani kapital, se nam prikazuje **zadružništvo**. Načelu brezmejnega egoizma in absolutnega materializma postavlja kot nasprotje altruistično delovanje poedincev na skupni osnovi za skupen blagor. Vsi za enega, eden za vse, to je geslo zadružništva. V njem je v današnjih razmerah nada na edini možni izhod iz teške krize.

Ni čuda, da se je ideja zadružništva po vsem civiliziranem svetu tako razširila in ojačila ravno v zadnjih letih. Tudi v naši državi je postalo zadružništvo važen gospodarski činitelj. In v tem jugoslovanskem zadružništvu je tudi zadružna organizacija državnega uslužbenstva že prav posebnega uvaževanja vreden faktor.

Kaj je mogoče doseči, če je drž. nameščenstvo prožeto s pravim duhom solidarnosti in požrtvovalnosti ter s smislom za odrešilno zadružno idejo, nam kažejo sijajni vzgledi poedinih naših nabavljalnih zadrug. Navajamo samo svetli primer mariborske Nabavljalne zadruge in ljubljanske železničarske zadruge. Pa tudi med našimi manjšimi podeželskimi zadrugami jih je mnogo, ki res odlično poslujejo in dokazujejo vztrajno voljo članstva, da svoje zadružne ustanove izpopolnijo še bolj. In kar je prav za prav čudno: prav po deželi je zadružna misel dosegla doslej največje uspehe, prav po malih mestih je čut zadrugarstva najjače razvit.

Zal o ljubljanskem drž. uslužbenstvu ni moči trditi istega. Zdi se, da med ljubljanskimi državnimi nameščenci ni pravega smisla za zadružno

idejo in razumevanja za velike njene gnotne in moralne koristi za ves naš stan. Če bi bila ta zavest med ljubljanskim uslužbenstvom jačja, bi bilo v ljubljanski Nabavljalni zadrugi vsaj petkrat (če ne desetkrat) toliko članov, kot jih šteje danes. Kaj je razlog temu, ne vemo. Morda tudi dejstvo, da so v prejšnjih časih naše strokovne in stanovske organizacije — skoro brez izjeme — obračale prema- lo pažnje gospodarski osamosvojitvi članstva in z njo zvezanemu udeležtvovanju v zadružništvu.

Pa naj že bo kakorkoli, gotovo je, da je nas vseh poglavitna stanovska dolžnost, da danes, ko gospodar- ska kriza pritiska na naš stan z vso težo, ko se naš gnotni položaj slabša iz dneva v dan, ko nam preti še poslabšanje in ko ni videti konca temu stanju, da delujemo z vsemi silami, da si olajšamo obstanek z **vzajemno, lastno pomočjo**. To je pa mogoče samo na ta način, da se res prav vsi brez izjeme poslužujemo svojih zadrug, da pristopimo kot člani v naše nabavljalne zadruge, dosledno kupujemo v njih, se udeležujemo občnih zborov, da volimo v odbore samo **sposebne, nesebične, požrtvovalne in poštene** člane ter z vsemi silami delujemo, da se razvijejo in vsestransko spopolnijo. V ta namen bo — zvest svoji tradiciji — naš list stalno poročal o vsem zadružnem poslovanju, želimo pa čim več prispevkov in inicijativ iz vrst članstva vseh naših nabavljalnih zadrug brez razlike. Prav posebno pa želimo čim živahnejšega odziva s strani naših ljubljanskih tovarišev, ker iskreno želimo kar največ razmaha ljubljanski Nabavljalni zadrugi, ki naj postane moralno in materialno središče in matica vsega zadružnega delovanja drž. uslužbencev v dravski banovini. To mora biti naš cilj, katerega moramo doseči čimprej.

Z iskrenim, poštenim in dohotnim javnim razpravljanjem o naših zadružnih ustanovah jim moremo najbolj koristiti. Konstruktivna in pravična kritika je javnemu delu nujno potrebna. Saj gre za življenske interese nas vseh. Naš list bo — kakor že vedno doslej — tudi v bodoče nudil svoje sodelovanje in vso pomoč, da pripomore pravi, neokrnjeni zadružni ideji do čim prejšnje popolne zmage. Državni uslužbenci — vsi v svoje zadruge!

Dr. K. D.

Še o beograjski stanovanjski anketi.

Iz različnih časopisnih poročil o poteku stanovanjske ankete, ki se je v dneh 25. in 26. januarja vršila v ministrstvu za socialno politiko, posnemamo še nekatere podrobnosti, katerih nismo že objavili v zadnjih dveh poročilih.

V dokaz, da se je upravičeno pričelo v vsi državi veliko gibanje najemnikov za znižanje najemnin, je

ga je iskanje takih prilik često zapletlo v težave, iz katerih se je izkopal le z naporom. Časih to ni šlo drugače, kot da je povzročil drugim trpljenje v nekoliko večji meri, kot mu je bilo prav, a časih je tudi sam huje trpel, kot si je pa bil mislil, da bo. In zato je imel resen namen, da bo vso zimo dal srečo, da se odpočije.

Sicer mu je pa isto nasvetoval tudi zdravnik.

Skoro vsak dan je šel na sprehod v dolinico, zavarovano pred vetrom, ki se je spuščala k morju. Vsako krat, kadar je bilo sonce toplo, je srečal tam gospo in mlado dekle. Gospa se je zdela prav častljiva, mlado dekle je bilo pa ljubko in očividno jetično. Jacques se je navadil, da ju je pozdravljal in spregovoril nekaj besed z njima. Kadar ju je zapuščal, je prevzel plehkiga pomilovanja sočustvoval: »Ubogo dete!«

Izvedel je, da ji je za isto strašno boleznijo umrl oče, nato starejši brat; da je bilo mlademu dekletu ime gospodična Lucija; da sta živeli ženski v zelo skromnih

gnotnih razmerah; da sta stanovali v majhnem najetem stanovanju v hotelu; da sta bili prijazni, da so jih vsi pomilovali in da ni nihče o njih vedel nič slabega.

Na dan 1. decembra je znašal splošni indeks v letih:

1928:	1690	1768	78
1929:	1552	1723	171
1930:	1284	1673	353

Indeks nadrobnih cen je pa bil v posameznih letih za naslednje predmete na dan 1. decembra leta:

	živež	obleka	stanov.	kurivo
1928:	1596	1990	2222	1455
1929:	1545	2003	2222	1159
1930:	1432	1781	2222	1507
1931:	1283	1728	2222	1442

Iz tega pregleda izhaja, da cene vseh predmetov bolj ali manj stalno padajo, **edino cene stanovanj so ostale v vseh štirih letih nespremenjene**. — Take so torej po ti statistiki razmere v Zagrebu. Nič boljše niso pri nas v Ljubljani in po drugih mestih v Sloveniji. Kvečjemu, da so ponekod najemnine celó poskočile.

Prav zanimivo stališče je zavzel zastopnik zagrebške mestne občine g. Jovo Banjanin. Ugotovil je, da je stanovanjsko vprašanje predvsem družabno vprašanje in šele v drugi vrsti gospodarsko. V današnjih časih krize padajo dohodki vseh stanov, vsi sloji morajo prenašati žrtve in bremena teške gospodarske situacije, zato je prav in pravično, da se tudi donos stanovanjskih hiš zniža. Zato smatra, da je treba to vprašanje rešiti z zakonom ureditvijo, ki pa mora biti utemeljena na izčrpnem poznavanju predmeta in oziraje se na socialno pravičnost, ki zahteva nujno odpomoč sedanjemu stanju.

Tudi drugi zastopnik zagrebške občine, g. dr. Mile Miškulin, se je oglasil k besedi samo zato, ker je predsednik ankete naglasil, da bodo vsa mišljenja in izjave, podane na anketi, služile vladi kot podlaga za obravnavanje tega vprašanja. Po njegovem mnenju se premotriva pri nas ves stanovanjski problem preveč s pravno-formalnega vidika, dočim je vendar po svojem značaju bistveno socialen pojav. Od vseh stanov trpe hišni lastniki najmanj pod težo krize. Smatra za najprimernejše, da ministrstvo za socialno politiko sprva ne reši samo tega vprašanja s prisilnimi ukrepi, temveč naj se ta problem rešuje ločeno po banovinah, oziraje se na krajevne razmere in posebnosti. Sprva naj bi se poskusil doseči s posredovanjem banskih uprav sporazum med najemniki in gospodarji, ker je glavno težišče vprašanja v velikih mestih. Na vsak način je pa treba, da država podpira čimbolj zidanje malih

enodružinskih hišic, s čemer bo stanovanjska kriza trajno odpravljena.

Zanimivo je bilo primerjanje izjav zastopnikov iz istega kraja. Tako je n. pr. za sarajevske najemnike zahteval g. Nikola Dolić, naj se z zakonom določi, da se hiše ne smejo amortizirati prej kot po 25 letih, da stanovanja ne smejo stati delj časa prazna kot dva meseca (po dveh mesecih naj jih prisilno odda upravno oblastvo za ocenjeno najemnino), naj se osnuje sklad za zidavo malih stanovanj in naj v ta sklad plačujejo najemniki in hišni lastniki po 2% najemnine. To vse zato, ker je stanovanjska draginja v Sarajevu dosegla vrhunec. — Zastopnik Trgovske zbornice v Sarajevu, g. Vj. Jelavić, je pa javil, da sploh ni razloga, da se v današnjih časih državna oblast meša v zasebno pravne razmere najemnikov in gospodarjev, ker stanovanjske krize sploh v bistvu ni. — Za Delavsko zbornico v Sarajevu je še govoril g. P. Rajković, ki je zahteval znižanje najemnin in zjamčenje večje zaščite najemnikov proti neutemeljeni odpovedi. Tudi on je zagovarjal posebno doklado, iz katere bi se ustvaril sklad za zidanje malih stanovanj. Poudarjal je veliko pomanjkanje stanovanj in pretirane višine najemnin v Sarajevu.

Zastopnik organiziranih železniških delavcev iz Zagreba, g. Andrijević je navajal, da so se železniškim delavcem v zadnjih letih znižale mezde za 40%, tako da znašajo danes od 450 do 900 Din na mesec. V Zagrebu je okoli 1200 takih delavcev, ki z družinami štejejo približno 5000 oseb. Vsi ti sedanjih pretiranih najemnin ne zmorejo več. Zato je treba maksimirati najemnine v starih hišah z desetkratnim zneskom predvojne višine, v novih hišah jih pa označiti sorazmerno z njimi.

Kot zadnji govornik na anketi je govoril predsednik Zveze društev hišnih lastnikov v državi g. J. Čačković. Izjavil je, da najemnine stalno padajo in da bodo brez vseh prisilnih ukrepov same še bolj padle. Zato se upira kakršnikoli prisilni ureditvi, ker bi vsaka državna intervencija ustvarila take, za hišne lastnike nemogoče razmere, kakršne so vladale, dokler je veljala stanovanjska zaščita. Zato predlaga, naj se vsak najemnik, ki ne zmore sedanjih visokih najemnin, preseli na periferijo in v predmestje, dokler v mestnem središču najemnine ne padejo. Obenem je pa zagovarjal predlog, naj država čim bolj podpira zidanje malih stanovanj.

Če pregledamo vse izjave obeh strani, ki so bile podane na tej anketi, vidimo, da so najemniki popolnoma složno in enotno v podkrepitev svojih teženj navajali samo eno dejstvo: **da namreč dosedanjih pretiranih najemnin s svojimi znižanimi dohodki ne**

Jules Lemaître:

Bela poroka.

Ko se je minilo zimo Jacques de Thievres nentil v nekam samotni vili med Nico in Mentonom, je bil njegov edini namen ta, da se za mesec dni, dva, odpočije, da se napije sonca in nagleda neba in morja.

Zakaj pri petinštiridesetih letih je čutil skrajno utrujenost na telesu in duhu. Trudnost pa ni izvirala ravno od tega, ker je toliko ljubil, temveč ker se je bil prečesto igral z ljubeznijo in je pri tem zmerom potrošil mnogo umskega napora.

Jacques ni bil Don Juan, nekakšen »poklicni« ljubelec, temveč odlični ljubitelj s samosvojim okusom. Iskreno je bil vdan vsemu ženstvu in vendar je bil vselej nežen in čisto oseben pri izbiri.

Predvsem je iskal pri ženskah čustvenih »primerov«, možnosti okušanja ljubezni, ki so se mu na kakršenkoli način zdele nove. Toda ker se taka precéj redka čustva najdejo samo v izrednih položajih,

ga je iskanje takih prilik često zapletlo v težave, iz katerih se je izkopal le z naporom. Časih to ni šlo drugače, kot da je povzročil drugim trpljenje v nekoliko večji meri, kot mu je bilo prav, a časih je tudi sam huje trpel, kot si je pa bil mislil, da bo. In zato je imel resen namen, da bo vso zimo dal srečo, da se odpočije.

Sicer mu je pa isto nasvetoval tudi zdravnik.

Skoro vsak dan je šel na sprehod v dolinico, zavarovano pred vetrom, ki se je spuščala k morju. Vsako krat, kadar je bilo sonce toplo, je srečal tam gospo in mlado dekle. Gospa se je zdela prav častljiva, mlado dekle je bilo pa ljubko in očividno jetično. Jacques se je navadil, da ju je pozdravljal in spregovoril nekaj besed z njima. Kadar ju je zapuščal, je prevzel plehkiga pomilovanja sočustvoval: »Ubogo dete!«

Izvedel je, da ji je za isto strašno boleznijo umrl oče, nato starejši brat; da je bilo mlademu dekletu ime gospodična Lucija; da sta živeli ženski v zelo skromnih

gnotnih razmerah; da sta stanovali v majhnem najetem stanovanju v hotelu; da sta bili prijazni, da so jih vsi pomilovali in da ni nihče o njih vedel nič slabega.

Pričel se je pobleže zanimati za ženski. Kadar je hči ni opazovala, je materin obraz izražal brezdanjo bolečino, bolečino, ki ne upa na nič več in ki vsega nič ne razume: prečute noči ob postelji sina in moža, smrtni boj obeh, pogreba, gotovost, da se vse to ponovi v tretje, prav kmalu, in da bo ostala na vse zadnje sama na svetu, z dušo, zamaknjeno v minilost... In Jacques se je čudil, kako je našla vpričo bolnice še ta blede smehljaj, celó zlagano veselost in kako je v spominu na oba mrljica ljubeznivo skrbela in lišpala bodočo pokojnico.

Bela kot kamelija, s prevelikimi očmi, pretenkim nosom, s preveč čistim glasom in pretežkimi lasmi, z modrikastimi žilicami po voščeni rokah, dražestna in vsa zlomljiva, da bi se kar zjokal, je s svojo nežnostjo, katero je bilo slutiti pod guzami obleke in zavoji ogrinjačev posedala

mlada bolnica. Bila je preslabotna, da bi mogla brati in ji je knjiga uhajala iz rok. Pozabljala je na kolenih na komaj pričete, blede, akvarelne sličice, kjer so se belila ladijska jadra, podobna cvetovom, in tako presedela dolge ure nepremična, s pogledom, ki se je izgubljal na obzorju.

In Jacques si je govoril: »Na kaj neki misli, ta mala, ki bo umrla in kdo morda vé za to...?«

Nekega dne je Lucija s svojimi dolgi, bledimi ročicami iz belih in modrih svilnatih nitk nekaj kvačkala. Jacques ji je rekel:

»To je lepo, gospodična, kar delate. Dejal bi, da je otroška čepica.«

»Za prijateljico je, ki se je lani poročila,« je rekla Lucija, »in ki pričakuje malega... Tako zelo je srečna.«

Drugi dan je Lucija sedela na isti klopi ob materi in brala. Stran, kjer se je ustavila, jo je morala zelo zanimati, zakaj Jacques je opazil na trepetanju obrvi, da

zmorejo več. Dokazovati tega, da ogromna večina najemnikov sedanjih najemnin dejanski več plačati ne more, razen če se v vsem ostalem prav v škodo zdravja in življenja ne omeji, ni nihče niti poskušal. Saj je to dejstvo notorično.

Hišni lastniki pa navzlic vsem svojim raznovrstnim dokazovanjem niso mogli predložiti ankete kot protitež najemniški zahtevi, naj se najemnine oblastveno znižajo, nobenega konkretnega predloga, kakšno odpo- moči trenutni najemniški krizi. Saj zahteva, naj se najprej znižajo davki in doklade, razni predlogi, naj se zi-

dajo družinske hišice itd., ne morejo biti resno mišljeni. Kajti stanje najemnikov je danes tako, da je vsako, tudi začasno odlašanje nemogoče. Če bi gospodarska kriza še narasla ali pa vsaj še dolgo trajala, najemniki sploh ne bodo več mogli kriti svojih obveznosti. Kdo bo pa tedaj pomagal hišnim lastnikom?

Anketa je pokazala: potrebna je nujna zakonska ureditev tega vprašanja, sicer preti nevarnost najemnikom srednjega sloja, zlasti vsem ljudem s stalnimi plačami in mezdami, da go- spodarski propadejo. —a

Vprašanje nedeljenega uradovanja.

List Združenja jugoslovanskih narodnih železničarjev in brodarjev, beograjski »Glasnik železničara i broda- ra« je objavil sledeči članek:

»V predzadnji številki našega »Glasnika« smo objavili vest oz. izve- ček iz strokovnega lista naših tovari- šev v Romuniji, v katerem stoji, da je novi generalni ravnatelj drž. železnic v kraljevini Romuniji uvedel enkrat- no, nedeljeno uradovanje v upravnih edinicah drž. železnic.

Ta sprememba delovnega časa je utemeljena s tem, da je uslužbencem treba v popoldanskem prostem času nuditi priliko, da se posvete studiju, svoji stroki in družinam.

Naše združenje je že prej imelo svoje točno mišljenje glede vrednosti nedeljenega delovnega časa, ki je ko- risten za službo in za uslužbenca. Da utemeljimo to naše naziranje, si dovo- limo ugotoviti, da bi se zlasti v zimski delovni dobi mnogo prihranilo, če bi se uradovalo nedeljeno brez odmora, ker bi odpadli stroški za razsvetljavo in obenem tudi določen odstotek ku- riva.

Posebno bi pa to koristilo tistim številnim uslužbencem, ki zaradi stra- hovito visokih najemnin morajo sta- novati na skrajni periferiji in ki jim hoja domov in v službo povzroča ne- potrebni trud in odvisne stroške.

Sama služba pa, če bi se v vseh državnih upravnih edinicah uvedlo ne- deljeno službovanje, ne bi bila na ško- di, ker bi se delo ne prekinjalo in se s pripravi za delo oz. za odhod iz urada ne bi izgubljalo toliko časa.

Mogli bi tudi nuditi v dokaz dej- stva, iz katerih bi se videle vse pred- nosti enkratnega dnevnega uradovanja za službo.

Končno dodajamo še, da bi se na ta način mogli uslužbenci bolj posve- titi izpopolnitvi v svoji stroki, goje- nju družabnega in zadružnega življe- nja, prav tako bi pa mogli vsaj neki del svojega prostega časa posvetiti družini, ki od njih zahteva žrtv: bo- disi pri opravljanju raznih hišnih po- slov, zlasti pri številnih uslužbencih, ki ne morejo imeti poslov, bodisi da bi se laže in vztrajneje posvetili vzgo- ji otrok,«

Izračunavanje osebne pokojnine.

Nedavno smo objavili odločbo državnega sveta, ki je bila sprejeta na splošni seji dne 24. oktobra 1931. pod štev. 39.127/31, s katero je odločeno, kako je postopati pri izračunavanju odstotka osebne pokojnine. Dolgo ča- sa je bilo namreč sporno, kako je tol- mačiti besedilo II. odstavka § 123 u. z., namreč: ali je treba, da se vsako, po 10. letu učinkovite službe dalje odslu- ženo leto, računa z 0.90% šele tedaj, ko uslužbenec dovrši 30 let službe in 50 leto starosti, ali pa zadošča, da je vsaj samo eden pogoj izpolnjen.

Utemeljevanje državnega sveta v nekem konkretnem primeru (razsodba od 19. novembra 1931., št. 40.934/31) je naslednje:

»Po § 123 uradniškega zakona iz leta 1931. se zmanjšani odstotek po- kojinske podlage določa ali po letih službe ali po letih starosti. Ker je v 2. stavku tega predpisa (pravilno: v tret- jem stavku; op. ur.) zakonodajalec uporabil veznik »ali«, ne pa veznika »in«, kakor tudi z besedami »pred do- vršenimi 50. leti starosti ali pred do- vršenimi 30. leti službe«, je torej ho- tel, naj se pri določevanju tega zmanj- šanega odstotka za pokojnino jemljejo ali leta starosti ali leta službe, ne pa

oboje. Če bi pa bil hotel, naj se pri tem upošteva oboje, bi bil to izrazil in uporabil v navedenem stavku veznik »in«, ne pa »ali«, kakor je tukaj storil. Iz tega sledi, da pripada uslužbencu, ki je dovršil 15 let službe, ali pa dovr- šil 35. leta starosti, odstotek 0.60% (ne pa 0.50%) za vsakega nadaljnjega pol leta izza dovršenih 10 let službe, de- janski odsluženih v aktivni državni službi, za vsako nadaljno polovico leta odstotek 0.60% - ne pa 0.50% itd.

Točnost spredaj povedanega slov- niškega tolmačenja § 123 navedenega zakona potrjuje tudi logično tolmače- nje navedenega zakonskega predpisa.

Predvsem se mora vzeti v poštev pravni nagib ali razlog (ratio legis), katerega je zakonodajalec pri oblikova- nju § 123 uradniškega zakona imel v mislih. Z določbo v § 123 navedenega zakona je hotel zakonodajalec na eni strani, da se uslužbencem, starejšim po letih, nudijo neke ugodnosti, kar se očitno vidi že iz samega zakonskega predpisa, kar pa ima tudi svoj pomen tako v socialnem pogledu, kakor tudi z ozirom na interese državne službe same. Na drugi strani je hotel zaka- nodajalec, naj bo po letih mlajši upo- kojenci uslužbenec v težjem položaju

od uslužbenca, ki je starejši po letih, če imata prvi kot drugi enako število službenih let, a nimata niti po 50 let starosti, niti po 30 let službe, katera se po § 116 u. z. računa za pokojnino.

Razen tega je treba § 123 navede- nega zakona spraviti v sklad z ostali- mi predpisi uradniškega zakona, da najdemo pravo voljo zakonodajalca. Iz vsebine § 123 u. z., kakor tudi iz § 270 istega zakona ni mogoče sklepati, da je zakonodajalec v § 123 navedenega zakona hotel zmanjšati pomen ugod- nosti, priznanih s § 270 navedenega zakona, kakor so n. pr. ugodnosti bo- jevnikov in uslužbencev, ki so služili v južnih krajih. To bi pa se vsekakor zgodilo, če se ne bi § 123 nav. zakona tolmačil tako, kakor smo spredaj raz- ložili, ker bi se sicer moglo dogoditi, če bi se drugače razlagal (t. j. da je po- trebno oboje: starost in službena le- ta), da uslužbenci z zakonskimi ugod- nostmi, navedenimi v § 270 nav. zak. ne bi mogli dobiti 0.90% za vsako na- daljno polovico leta, odsluženo po do- vršenih 10. letih učinkovite službe, če- prav bi imeli 30 let učinkovito odsluž- ne službe in več kot 40 let priznanih za pokojnino, samo zato, ker niso do- vršili 50. leta življenja. Ni sumnje, da tega zakonodajalec ni hotel z ozirom na značaj ugodnosti, priznanih z urad- niškim zakonom, v katerem se usluž- bencu priznava pravica, da mora biti na prošnjo upokojen, če ima 40 let službe, vračunljive za pokojnino. Taki uslužbenci torej, čeprav so postali ne- sposobni za državno službo zaradi ne- ugodnih razmer med vojno ali zaradi težkih okoliščin, v katerih so vršili službo v miru, bi bili oropani pravice do višjega odstotka (dasi so postali te- lesno oslabiljeni za nadaljno delo v službi zato, ker so vestno in pod tež- kimi pogoji služili v državi), samo za- to, ker niso dovršili tudi 50. leta živ- ljenja. Takih slučajev je bilo v urad- niški hierarhiji brez dvoma več, bodo pa se dogajali tudi v bodoče. To bi spet pomenilo, da zakonodajalec z ne- kimi predpisi istega zakona določuje določene ugodnosti, katerih pa v dru-

gem predpisu, kot je 2. stavek § 123 u. z., ne priznava. Tako njegove volje ni mogoče tolmačiti, ker moramo vse- lej izhajati s predpostavke, da je na- merno in s premislekom izdal dotične določbe. Ker pa v 2. stavku § 123 iste- ga zakona določeni zmanjšani odsto- tek znači izjemo napram splošnemu odstotku, določenemu v 1. stavku. Manjša je pa razlika, če se glede tega zmanj- šanega odstotka smatra, da je potreb- no ali število let življenja ali število službenih let, ne pa oboje. Zaradi tega je tudi trditve glavne kontrole, da je zakonodajalec s § 123 u. z. hotel čim bolj otežkočiti odhajanje mlajših uslužbencev v pokoj in da zato za večji odstotek za pokojnino zahteva tudi večje število let življenja in večje število službenih let, ne pa prvo ali drugo, neutemeljena mimo vsega spre- daj navedenga še zato, ker mlajši uradnik redoma po svoji volji ne mo- re oditi v pokoj, to pa zaradi § 109 u. z., ker se uradnik po prošnji mora upokojiti samo tedaj, če je dovršil 35 let učinkovite državne službe ali 40 let, vračunljivih za pokojnino ali pa če je dovršil 65 leto starosti. Če pa uradnik nima pravice, da bo po svoji volji upo- kojjen, razen redkih izjem (§ 109 u. z.), tedaj tudi ta razlog za tak smisel § 123, kakor to hoče glavna kontrola v svoji tožbi dokazati, ne more biti ute- meljen.

Iz teh razlogov je treba to tožbo zavrniti, skladno s stališčem splošne seje državnega sveta od 24. oktobra 1931., št. 39.127/31 v tem vprašanju. Ta odločba splošne seje je pa po čl. 4 zakona o drž. svetu in upr. sodiščih obvezna za oddelek.»

Obleke kemično čisti, barva, plišra in lika tovarna J. O. S. REICH.

Učiteljske težnje.

Izvršni odbor Jugoslov. učiteljske- ga združenja je izročil na merodajnem mestu spomencu o težnjah učiteljske organizacije, iz katere navajamo po- glavitne točke:

Za stalne šolske nadzornike naj se imenujejo učitelji osnovnih šol, ravno tako tudi na vsa mesta v oddel- kih za osnovni pouk pri banskih upra- vah in v ministrstvu prosvete naj se imenujejo učitelji osnovnih šol. Radi tega naj bi se vršile potrebne zakon- ske spremembe.

Uredba glede plačevanja natural- nih stanovanj naj se spremenijo v toli- ko, da šolski upravitelji ne plačajo stanovanj, a učitelji, ki stanujejo v šoli, plačajo stanovanje v višini, ki jo določi komisija, ki je stanovanje oce- nila, a največ toliko, kot je predvide- no v šolskem zakonu. Po prejšnjih za- konih o narodnih šolah so imeli upra- vitelji posebne doklade za vršenje upraviteljskih dolžnosti in to po šte- vilu razredov.

Učiteljska premeščanja naj se ne vrše med šolskim letom nego o počit- nicah. Tudi premeščanja po službeni potrebi naj se ne vrše med letom. Tu- di če je učiteljska stalnost ukinjena, naj se vršijo premeščanja po razpisu tako, da se učiteljstvo čuti stalno na svojem mestu tudi brez zakonite stal- nosti. To je prvenstveni interes dr- žave.

Osebna draginska doklada naj se izplačuje učiteljstvu iz državne blagaj- ne v celoti, kot se izplačuje ostalemu državnemu uradništvu.

Napredovanje učiteljstva naj se vrši v vseh skupinah, prvenstveno onih z več službenimi leti. Ker se posamez- ne skupine ne dobivajo avtomatično, bi bilo nepravilno, da bi mlajši prehi- teli starejše.

Napredujejo naj čim prej učitelji, ki so radi vojaške službe med vojno zaostali v napredovanju, ker so brez lastne krivde mnogo izgubili.

Poročenim učiteljicam naj se iz- plačuje celotna draginska doklada.

jo je večkrat prebrala. Nato je vsa za- mišljena obstala in pozabila obrniti stran. Jacques je stopil za mlado dekle in ko je z očmi preletel odprto stran (brala je zvezek »Legende vekov«), je opazil stih:

»Ne bom jaz prej umrl, o bôginja, dokler poprej ljubezni ne okusim!«

Lucija je sanjala:

»Dolgo ne bom več živel. Prikrivajo mi, ampak jaz vem to, ker imam isto bo- lezen, kot moj oče in brat. Torej umrla bom mlada, ker drugače ni mogoče: toda hotela bi prej živeti, kot žive druge žen- ske. Moje prijateljice so po večini vse pomožene. Tiste, ki se še niso omožile, njih ljubijo moški in jim dvorijo. Meni ni nihče nikdar dvoril. Ne bom torej zve- dela, kaj se pravi biti ljubljena, biti žena, biti mati... Saj nisem grda. Večkrat sem srečala mlade fante, ki sem jim bila go- tovo všeč in zdelo se je spočetka, da me ljubijo. In nato kar naenkrat, se je nji- hovo vedenje spremenilo, nič več niso občevali z menoj kot z mladim dekletom:

spoznali so, da to ni vredno muke in nji- hove oči niso izražale nič drugega več razen sočutja.

Torej se to kar préece vidi, da bom kmalu umrla? In prav to je tako žalost- no... Gospod, s katerim se srečavam vsak dan, ni napačen in mislim, da je zelo dober. Toda saj se komaj upam govoriti z njim in ga pogledati. Bojim se začutiti spet enkrat, da sem zanj, kot za vse dru- ge, samó bolnica, s katero je treba obče- vati previdno, ker bo kmalu odšla...

Vsi ljudje so dobri z menoj; nihče se ne naveliča mojih muhavosti. Toda celo ta dobrohotnost sama, ta nežni videz, ki ga vsak hlini v moji navzočnosti, me vsak čas spominja na to, kar bi hotela pozna- biti... Ah, če bi me kdo ljubil drugače... samo tako prav malo! Tako vroče bi lju- bila tistega, ki bi me ne ljubil samo za- radi slabotnosti in bledice!...

Jacques je pa sanjal:

»Čudovito je to dekle!... Ah, prav dobro vem, da bi se mi, če ne bi bila bolna, zdela brez mikavnosti. Toda ta ble-

dica, ta slabotnost, misel na neizogibno smrt... Ne, saj vem in sem prepričan, da bi bila čudovita, tudi če bi bila zdrava... Uboga mala!«

Nato se je osvestil:

»Zakaj: »uboga mala? Na vse zadnje, kaj jo je treba res tako zelo pomilovati?«

In spomnil se je na sonet mladega pesnika Renéja Vincija, ki z nežno rahlo- čutnostjo blagruje usodo mladega »dekla- ta, katero je sušica zapisala neizprosni usodi. Kaj jo je treba pomilovati? Saj bo spoznala samó lepo stran življenja, katero zapušča, le mladost in vso privlačnost sveta, ki se je bo spominjal kot rahle, prozorne sence...

In znova je povzel:

»Seveda, za nas je to vse prav lepo. Toda zanj?... Saj ni težko ugeniti, o čem sanja, kadar molči vse dolge ure... No torej! Kaj če bi ji storil to veselje? Če bi ji kdo ustvaril iluzijo življenja žen- ske, iluzijo ljubezni? Kaj ne bi bilo to prelepo delo usmiljenja, če dosežem, da bi ta dušica odšla skoro zadovoljna v do- mišljiji, da je živel?... Kaj če bi posku-

sil?... Pobožna gluma bi bila to... In kdo vé, če bi ostala do konca res samó gluma?«

Nenadoma se ga je polotil nemir:

»In če ne bi umrla?«

Vprašal je zdravnika, ki je zdravil Lucijo.

»Izgubljena!« je odvrnil zdravnik. »Prav nič upanja ni več. Če bo živel še tri mesece, potem bo ob enem konec sveta.«

»Pa dajmo!« si je dejal Jacques. »Ver- jetno je, da bo to najboljše dejanje mo- jega življenja.«

Poiskal je mater in jo poprosil za Lu- cijino roko. Izprva je mislila, da je zblaz- nel. Toda na vse njene ugovore je odgo- varjal:

»Ljubim jo.«

In dostavil je:

»Bodite mirni in verjemite mi, da mislim pošteno in da so moji nameni ple- menti, saj sem bogat in ne zahtevam do- te... Če storim blaznost, saj je brez zlo-

Nujna prošnja.

Naš list je v 5. letošnji številki od 10. februarja objavil članek: »Kaj pa Ljubljana?« V njem pisec razpravlja, oziraje se na sijajni razmah mariborske in ljubljanske železničarske zadruga, o vzrokih premajhnega zanimanja ljublj. držav. nih uslužbencev za svojo zadrugo, ki je povzročilo, da se ista niti po številu članstva, niti po razsežnosti obratovanja in doseženih uspehih ne more meriti z navedenima dvema vzornima zadrugama.

Smisel članka je bil: z dobrohotno kritiko zadržanja drž. uradnikov napram zadrugi in dosedanjega načina uprave iste vzbuditi večje zanimanje med drž. nameščenci v Ljubljani za svojo zadrugo. Tendencia članka: dobro in iskreno mišljena agitacija za pristop in čim živahnije udejstvovanje v nji, je očitna vsakomur. Vsak drug smisel je spričo jasnega stališča našega lista napram združništvu

sploh izključen. Celo absurdna je pa vsaka domneva kakršnegakoli namena škodovati zadrugi ali članom njenega odbora.

Navzlic jasnemu smislu članka, ki izključuje vsako neprijazno ali zlohotno stališče napram ljublj. Nabavljalni zadrugi, smo izvedeli, da je zadruga vložila zaradi tega članka zoper našega urednika tožbo po tiskovnem zakonu, češ, da smo s člankom škodovali zadrugi na pridobitnem kreditu in dobrem imenu.

Da se bo toženi urednik mogel pred sodiščem čim uspešneje braniti obtožbe, prosimo nujno vse sedanje in prejšnje člane ljubljanske Nabavljalne zadruga, kakor sploh vse ljublj. državne nameščence, ki morejo nuditi dokaze za trditve v navedenem članku, da nezamudoma sporoče našemu uredništvu svoj naslov.

Naj živi prava združna ideja!

Vestnik.

Vložitev prijav za draginjske doklade drž. upokojencev. Dravska fin. direkcija razglasa: Ker premnogi drž. upokojenci, upokojenke ter vdove in sirote po upokojenih, ki prejemaajo pokojnine od te fin. direkcije, doslej še niso predložili predpisanih vnovičnih prijav za draginjske doklade, se s tem vsi ponovno opozarjajo, da morajo najkasneje do 1. marca 1932. vložiti te prijave. Predpisane obrazce je založilo »Društvo drž. upokojencev in upokojenk v Ljubljani« in se dobe pri društvu po 1 Din komad. Dobe se pa tudi pri tobačnih zalogah in vsaj v eni trafiki povsod, kjer so sedeži okrajnih sodišč. V Ljubljani jih prodaja trafika Pogačnik na Dunajski cesti 14, v Celju se dobe v trafiki Perovšek Alme na Kralja Petra cesti, v Mariboru pa v trafiki Svetek Pavle v Gosposki ulici. — Vsi upokojenci, ki prijav še niso vložili, se opozarjajo, da se jim izplačevanje draginjskih dokladov po predpisih uredb o drag. dokladah ustavi, če do 1. marca t. l. ne predlože prijav odseku za računovodstvo drav. finančne direkcije v Ljubljani, osebno ali po pošti. S prijavami je predložiti tudi vse potrebne dokazilne listine, kakor je to na hrbtu prijavnega obrazca navedeno. Predložiti je pa treba samo tiste listine, katere niso bile v minili jeseni že predložene, vsi pa morajo priložiti potrdilo pristojne davčne uprave o premoženjskem stanju in davčnem predpisu.

Najstarejši slovenski poštar. V Ljubljani živi na Bleiweisovi cesti št. 7 upokojeni pismonoša g. Peter Cotič, ki je brez dvoma najstarejši poštni uslužbenec, in menda sploh najstarejši državni upokojenec v Sloveniji. Veteran se je rodil v Oprtju v Istri dne 5. marca 1833. Pri vojaki je služil 16 let in postal nazadnje narednik. Leta 1870. je stopil v civilno državno službo kot pismonoša v Trstu, že leta 1873.

be. Toda, ampak mar vemo, če je to res blaznost?

In navajal je primere neverjetnih ozdravljenj. Postal je zgovoren. V materinem srcu je vzbudil ostanek upanja.

»Sicer pa,« je rekel, »nisem divjak in če bo le treba, bom ravnal z Vašo hčerko, kakor z bolno sestrico. Dva bova, ki jo bova skupaj ljubila in ji stregla po naj-njih najboljših močeh, to je vse.«

In dovolila mu je, da se je izjavil pred gospodično Lucijo in da ji je pričel dvoriti.

* * *

Ob prvih besedah ljubezni, katere ji je rekel, ji je zablestela v očeh silna radost.

»Ampak potem torej še ni čisto gotovo, da bom umrla?«

»Dokaz, da to nikakor ni gotovo, moja draga Lucija, je v tem, ker hočem, da postanete moja žena. Vidite, zelo razumen sem. In če bi mislil, da me morate zapustiti, porednica, kaj bi si sam pripravil tako veliko bolečino? Živel bi hote, ker Vas ljubim.«

je bil pa premeščen v Ljubljano. Tam je bil 1. avgusta 1894. upokojen z 42 leti in 4 meseci službe, ko je bil star 62 let. G. Cotič, ki je zdaj v 99. letu, je za to visoko starost razmeroma še čil in zdrav. Seveda s svojo več kot skromno pokojnino prav težko živi. Zato priporočamo vsem tovarišem drž. uslužbencem, da se tega veterana po možnosti spomnijo in mu s tem olajšajo življenje. Naše uredništvo je pripravljeno event. naklonila poslati na njegov naslov.

Podporni sklad drž. pomožnega osebja. Po predlogu državnega proračuna za leto 1932./33. se za tiste osebe v službi države, ki so bile doslej zavarovane po predpisih zakona o delavskem zavarovanju, ustanovi poseben podporni sklad, iz katerega se bodo dajale osebne in družinske podpore. To pomožno osebje (dnevničarji in sl.) bodo morali prispevati v ta sklad 5% kosmatih mesečnih nagrad, namesto dosedanjih prispevkov okrožnim uradom za zavarovanje delavcev.

Železniške legitimacije žen železničarjev. Generalno ravnateljstvo drž. železnic je izdalo pojasnilo, da imajo žene aktivnih prometnih uslužbencev pravico do železniške rodbinske legitimacije, tudi če so same v službi kakšnega drugega ministrstva. Pogoji je, da živi zakonska žena aktivnega prometnega nameščenca z možem v zakonski skupnosti. Drugih pogojev ni, tudi ni treba, da bi moral železniški uslužbenec za ženo prejemati draginjske doklade.

Delnice Privilegirane agrarne banke. Finančno ministrstvo je obvestilo ljubljansko fin. direkcijo, da se bodo delnice Priv. agrarne banke, katere so podpisali in že odplačali drž. uslužbeni, dostavile podpisnikom, ko bodo pri oddelku za drž. računovodstvo in proračun fin. ministrstva vsa vplačila

Luciji se je zdel ta dokaz čisto preprosto. Saj sem že povedal, da je bil Jacques prav dobro ohranjen in da je bil v svojih dobrih trenutkih kot pravi mladenič.

Mesec dni je vsako jutro prinašal cvetje zaročenki. Na dolgo se je razgovarjal z njo o ljubezni. Lucija je vsa žareča od sreče kovala načrte. Jacques je bil dovolj spreten, da ji je časih tudi oporekal, celó grajal jo je nekoliko, ravno dovolj, da ji je dokazal, da je ne smatra za bolnico, obsojeno na smrt.

* * *

Izbral je poročno sobo. Dal je prevleči stene s sivozeleno, rožasto svilo, pokrito z mehкими indijskimi muselini. Nežne krite umetnih hijacinthov so držale zavese pred okni in napol zastrtimi zrcali. Posteljo so obdajali zastori, ki so bili obešeni zelo visoko, da niso ovirali zračenja. Ležišče ni bilo zelo široko, skoro kot postelja mlade deklice. In vsa soba, podobna odpočivališču, je bila tako sveža in tako nežna v barvah in tako čudovito

izknjižena. Dotlej so vse urgence za vročitev teh delnic odveč. Rok vročitev se pravočasno objavi.

Poštni medkrajevni promet. Po novih predpisih so določene drugačne pristojbine za pisma in dopisnice v krajevnem, drugačne v medkrajevnem poštnem prometu. V krajevni promet spada vse ožje in širše dostavno področje vsake pošte, kar velja tudi za občinske in pomožne pošte. Če poslu-

je v kraju več pošt, ki dostavljajo na dom pošiljke, je smatrati pošiljke, oddane pri eni teh pošt kot pošiljke krajevnega prometa, čeprav jih naslovljencu dostavi druga pošta istega kraja. — Če je pa treba pismo, frankirano po krajevni tarifi, poslati za naslovnikom v drug kraj, se od njega iztirja samo enkratna razlika do medkrajevne tarife. V takem primeru torej ni treba plačati kazni.

Iz organizacij.

Občni zbor davčnega uradništva. Udruženje davčnih uradnikov, poverjeništvu v Ljubljani, ima svoj redni občni zbor v nedeljo 6. marca 1932. ob 10. uri dopoldne v restravracijskem salonu hotela Miklič na Masarykovi cesti v Ljubljani. Dnevni red je bil članstvu že objavljen po okrožnici. K obilni udeležbi vabi odbor.

Izredni občni zbor društva državnih upravnih pisarniških uradnikov za dravsko banovino v Ljubljani se vrši dne 6. marca 1932. ob pol 10. dopoldne v kletni dvorani hotela Miklič v Koldvorski ulici z dnevnim redom: 1. Poročilo predsedstva in 2. likvidacija društva. Člani se vabijo, da se izrednega občnega zbora polnoštevilno udeležijo. — Odbor.

Društvo sodnih izvršilcev kraljevine Jugoslavije v Ljubljani ima svoj redni letni občni zbor dne 6. marca 1932. ob 13. uri v justični palači v sobi št. 28. Gg. tovariši se vabijo, da se občnega zbora polnoštevilno udeležijo. — Odbor.

Samopomoč državnih nameščencev in upokojencev, reg. pom. blagajna v Mariboru, objavlja vsem svojim članom, da se vrši redni letni občni zbor dne 7. marca 1932. ob 20. uri v

prostorih Nabavljalne zadruga državnih nameščencev in upokojencev, r. z. z o. z. v Mariboru, Lekarniška ulica, s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo predsednika, tajnika in blagajnika. 2. Poročilo revizorjev in glasovanje za absolutorij. 3. Predlog o razpustu društva in priključitev iste k podpornemu fondu Nabavljalne zadruga drž. nam. in upok. v Mariboru. 4. Morebitne volitve novega odbora. 5. Slučajnosti. Ker je občni zbor važen za vsakega člana, da dobi vpogled o društvenem delovanju, se člani naprošajo za sigurno udeležbo. — Odbor.

Podporno društvo finančnih in drugih uslužbencev državne uprave za dravsko banovino v Ljubljani ima svoj redni občni zbor v soboto 5. marca 1932. v salonu gostilne Kajfež v Florjanski ulici. Začetek ob 19.30 uri. Dnevni red: 1. Poročilo odbora. 2. Poročilo pregledovalcev računov. 3. Odobritev pravilnika bolniškega sklada. 4. Odobritev pravilnika za dajanje posojil. 5. Predlogi odbora (sprememba društvenega naslova. Superzavarovanje). 6. Volitev dveh članov odbora. 7. Volitev dveh pregledovalcev računov. 8. Predlogi članov in 9. Slučajnosti.

Članom mariborske „Samopomoči“!

Med prvimi dobrodelnimi ustanovami slovenskih državnih uslužbencev po prevratu je bila »Samopomoč drž. nameščencev v Mariboru«. Namen ji je pomagati tovarišem ob smrti s tem, da prispeva vsak član malo vsoto, takrat po 1 Din. Početno število članov je bilo okoli 1300 in prav toliko dinarjev je znašala posmrtnina, za tiste čase kar lepa vsota. Polagoma so začele ustanavljati posamezne stroke lastne samopomoči in število članov je pričelo padati. Zato so občni zbori dvignili prispevek na 2 Din in nato v posebnih skupinah na 4 in 8 Din. Ker mladi drž. nameščenci več ne pristopajo (žalosten pojav našega časa! Op. ur.), starejši pa umirajo, pada število članov od leta do leta. Naravno je, da se s tem zmanjšuje tudi posmrtnina in tisti, ki vsled dobrega zdravja ali vsled svoje mladosti ostane dolgo član, dobi v primeri z vplačanimi zneski majhno posmrtnino. Ponovno so predlagali člani na občnih zbori, naj bi se Samopomoč združila s kako sorodno organizacijo, vendar so bili vsi ti predlogi iz tega ali onega razloga nesprijetni. Od lani pa plačuje Nabavljalna zadruga v Mariboru svojim članom neko posmrtnino po množini nakupljenega blaga. Sedaj se je porodila misel, da bi ta »dobrotvorni sklad« zadruga razširili in bi se z njim zdru-

žila »Samopomoč«. Na ponovnih sestankih zadruga in Samopomoči sta izdelala oba odbora že zadeven predlog, o katerem bosta sklepala oba občna zbora.

Bistvo predloga pa je tole: vsak član zadruga, ki prostovoljno pristopi k temu fondu, plača za vsak primer smrti člana ali zakonskega druga po 2 Din, za otroka po 1 Din. Posmrtnina znaša tolikokrat po 2 ozir. 1 Din, kolikor je članov in še določen odstotek povprečnega letnega nakupa zadnjih petih let. Od 2400 združnikov bi jih gotovo 2000 pristopilo k temu skladu, tako da bi znašala posmrtnina 4000 oz. 2000 Din povečana za 15% itd. letnega nakupa. Ta dva dinarja pa bi plačevala zadruga iz svojega sklada in bi vsako leto po občnem zboru to odtegnila od tistega dela čistega dobička, ki ga vrača svojim članom. Člani bi tega niti ne čutili. V letu 1931. na pr. je umrlo 28 članov in 3 otroci, tedaj bi znašal prispevek 28 krat po 2 Din in 3 krat po 1 Din, skupno 59 Din za celotno leto.

Poglejmo zdaj prispevek pri Samopomoči! V letu 1931. je znašala posmrtnina v skupini A 1200 Din, celoletni prispevek 54 Din, v skupini B 1950 Din oz. 96 Din, v skupini C pa 2200 Din oz. 108 Din. Že na prvi pogled vidimo veliko razliko. S padajo-

krhka, da se je čutilo, da je tako okinčana le za malo časa.

* * *

Sem je po poročnem obredu pripeljal Lucijo, ki je bila bolj bela kot njena poročna obleka in oranževi cvetovi. Zdelo se je skoro, da že umira, tako močna je bila njena radost.

Posadil si jo je na kolena. S počasno previdnostjo jo je sklel. Narahlo, a sunkovito je dihala, blede ustnice so bile prite, da so se videli zobki. Shujšane roke je ovila možu okoli vratu in ga gledala z vžihčenjem in pozabivši vse okoli sebe. In ko je čutil ob sebi to tako lahno telesce, tako vitko, tako brez vse grobe telesnosti, to telo, ki mu ne bo usojeno dovolj časa, da bi grešilo, in čigar tako nežna oblika bo kmalu izginila kot sanjska podoba, je prevzela Jacquesa neskončna nežnost.

Nato se mu je zdelo, da si pritiska na srce »svojo hčerkico«. Ni se je upal poljubiti na ustne. In ko ji je oblekel dolgo srajčko, vso obšito s čipkami in okrašeno

z bledimi trakci, jo je odnesel v posteljo, kot malo dete.

Vso noč je prečul ob postelji in jo držal za roko...

* * *

Tako je ostalo ves teden. Osmi dan, uro, preden je umrla, je Lucija rekla Jacquesu na uho:

»Dragi moj, zdi se mi, da bom kmalu odšla... Toda nisem preveč, prav preveč nesrečna... Vem, da se me boš spominjal zmerom, zmerom... In tebi se moram zahvaliti, da sem spoznala, kot vse druge ženske, kako lepo je biti žena in da sem mogla reči: moj mož.«

Torej ves teden, kolikor časa sta bila poročena, je sedel Jacques ob njeni postelji, samó neko noč, ko je videl, da je bolj nemirna, se je vlegel oblečen k nji, da ji je podpiral glavo in jo uspal...

* * *

Po ti dogodivščini se je Jacques zelo postaral. To zato, ker je prvič v vsi razsežnosti spoznal ljubezen in bolelost.

K. D.

čim številom članov bo pri Samopomoči razmerje postalo še neugodnejše, ker njeno premoženje ni tolikšno, da bi mogla iz lastnega kaj dodati. Drugače je pa pri zadruzi! Lani je dala v dobrotvorni sklad 100.000 Din, na posmrtninah pa je izplačala iz njega 33 tisoč dinarjev, ostane 67.000 Din. Letos bo v ta namen prispevala verjetno 120.000 Din in zvišala posmrtnino na 25% letnega nakupa. Vzlic temu bo ta sklad trajno rasel in nudil s tem najboljšo garancijo, da posmrtnina ne bo nikoli pojemala. Zakaj pa ne razdeli

zadruga tudi ta denar med nas, žive zadrugarje? Ker mora po svojih pravilih, ki jih predpisuje zakon, gotov odstotek svojega čistega dobička dodeliti dobrotvornemu skladu.

Mislim, da je s tem zadeva zadošči jasna, podrobnosti pa bodo razložene na zadevnih občinih zborih. Da ne more biti nobena stvar vsem po godu, je stara izkušnja, saj je dejal že Latince: »Ne Jupiter quidem omnibus placet.« — Niti sam Bog ne more vsem ustreči!

drp.

Stara ljudska modrost.

(Dalje.)

Malo znano je ljudem, da se mlečna beljakovina (kazein) v obliki oblogov uspešno uporablja za celjenje vnete kože in sluznic, zlasti še pri poskodbah hrapave kože. V isti namen služi za take obloge tudi sveži mlečni sir. Zdravniki za kožne bolezni so spoznali, da učinkuje skuta slično kot glicerol in alkohol, da namreč omejuje in odvzema vodo. Omenimo naj tu, da je tudi sladkor, zlasti zelo drobno zmlet, kakršnega uporabljajo slaščičarji, zelo uspešno zdravilno sredstvo in naglo suši rane, iz katerih teče, razne ekceme in kožne tvore. Ko gospodi-

nja vkuhava sadje za zimo, uporablja sladkor kot sredstvo, ki naj prepreči plesenj. Pa tudi v najstarejšem ljudskem zdravilstvu je bil znan sladkor kot eno izmed prastarih poglavitnih zdravil, in sicer kot med, pri nekaterih narodih pa kot sirovi, neočiščen trsni sladkor. Znano je, da je starim služil sladkor kot krepilno sredstvo pri boleznih srca. Sodobna znanstvena medicina pozna vbrizgavanje grozdnega sladkorja, ki služi prav za prav istemu namenu.

Prej smo govorili o vitaminih, ki v sirovi hrani učinkujejo tako, da va-

rujejo človeka pred obolenjem in ozdravljajo bolezni. Že v starem veku so poznali kot najuspešnejše sredstvo zoper skorbut in malarijo citrone. Danes pa v klinikah dajejo že najmlajšim otrokom citrónov sok, s katerim so dosegli presenetljive uspehe v hudih primerih skorbuta, ki napada dojenčke, pa tudi pri drugih boleznih, izvirajočih od prehrane. Ljudska medicina se je že zgodaj polastila citrónske kisline, ki preprečuje vnetja in vročico. Znano je preprosto sredstvo pri vnetju vratu in bezgavk, namreč grgranje in izplakovanje grla s citrónovim sokom. V vročih južnih deželah uživajo z vodo razredčeni citrónov sok, da se ubranijo malarije in drugih nalezljivih bolezni.

V Srednji Evropi, pa tudi pri nas so med neučeni ljudskimi zdravniki še vedno prav priljubljena zdravjenja s citrónami ob hudem protinu in revmatizmu. Gotovo je, da citrónska kislina deluje kot druge organske kisline antiseptično, ker preprečuje razvoj plesni.

Važna zdravilna organska kislina je čreslova kislina, katero vsebujejo nekatere vrste sadja, posebno mnogo jo pa najdemo v črnem (temnordečem) vinu (teranu, dalmatinskem vinu itd.). Pri vnetih oziroma razdraženih sluznicah, zlasti v črevesju, deluje izredno

ugodno. Zato jo je preprosto ljudstvo že od nekdaj uporabljalo pri črevesnih katarjih, driski in griži. Prav tako stara kmečka zdravila so kuhane posušene jagode, tudi brusnice in pa nestršana sirova jabolka, katera v zadnjih časih v otroških klinikah — navzlic vsem teoretskim pomislekom — z velikim uspehom uporabljajo pri driski dojenčkov. Tudi tu je navzlic vsem dosedanjim znanstvenim naziranjem ljudska medicina, katero so učeni zdravniki čisto zasmehovali, čisto jo pa celo pobijali kot nevarno in škodljivo, zmaga.

Južni narodi uživajo, kot je splošno znano, v velikih količinah čebulo in česen, kar je znano tudi o starih Hebrejcih. Malo znan je stari kmečki rek: »Če bi ljudje vedeli, koliko je vredna čebula, bi za glavico ponujali tolar.« Dokazuje kakšno nenavadno važnost so pripisovali zdravilni moči čebule. Zato skoro smemo sklepati, da narode v vročih deželah, si sicer ne žive v prav posebno higijenskih razmerah, obilno in trajno uživanje čebule varuje kot krepko prirodno sredstvo pred kužnimi boleznimi. Ljudski običaj, da se osebe, ki imajo gliste, zdravijo z obilnim uživanjem česna, je prevzela tudi znanstvena medicina, prav tako kot uporabo praprotnega ekstrakta.

(Dalje prihodnjič.)

Zase dela, kdor dela za „Naš Glas“! Podpirajte ga!

Ivan Perdan nasl., Ljubljana

Veletrgovina kolonijalnega in špecerijskega blaga.

Nudi po najnižji dnevni ceni: kavo, riž, testenine, najfinejše namizno olje, čaj, žganje ter vse drugo špecerijsko blago.

Postrežba točna in solidna.

Kr. dvorni dobavitelj

ANTON VERBIČ, Ljubljana

Delikatese Telefon 2673 Špecerija

Najnižje cene! Sveže blago! Skrbna postrežba!

Krojaški atelje

FRAN IGLIČ, LJUBLJANA

Pražakova ulica.

Izdeluje se za dame in gospode po najnovejših krojih. — Lastna zaloga modnega blaga. — Uradnikom znaten popust ali na obroke.

MANUFAKTURNA TRGOVINA

FABIANI & JURJOVEC

LJUBLJANA — STRITARJEVA ULICA 5

Priporoča svojo veliko izbiro volnenega blaga za gospode in dame. Belo blago za različno perilo v poljubni širini. Krasna zaloga zastorov in preprog. (Pliš, tapestri itd.) — Puh, perje, kapok, volna, žima vedno v zalogi. Blago je iz prvovrstnih angleških in čeških tovarn. Gg. uradnikom proti takojšnjemu plačilu 10% popusta.

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15
priporoča svojo zalogo
dežnikov ter sprehajalnih palic

Popravila se izvršujejo točno in solidno

Tovariši!

Kupujte pri tvrdkah, ki oglašujejo v „NAŠEM GLASU“! Kdor podpira nas, ga podpiramo mi!

Priporočamo trdko

M. Tičar, Ljubljana

za nakup vseh pisarniških in šolskih potrebščin.

Modno blago, perilo in potrebščine za šivilje in krojače priporoča trdko

A. PERSCHE

LJUBLJANA, Pred škofijo 21.

Telefonska štev. 2412

Štev. pošt. hran. 11.165

Vzajemna posojilnica v Ljubljani

r. z. z. o. z.

Miklošičeva cesta 7

v lastni palači, dovoljuje pod ugodnimi pogoji vsakovrstne kredite in posojila državnim uslužbencem proti poroštvu, zaznambi na prejemke, zastavi življenjskih polic in vrednostnih listin ter vknjižbi na posestva. Odplačilo v mesečnih obrokih. Uradne ure od 8.—2.

Dežnike

Nogavice

VSE IZ LASTNE TOVARNE

v priznano solidni in elegantni izdelavi
ODDAJAMO PO TOVARNIŠKIH CENAH
v naši prodajalni v Ljubljani,
PRED ŠKOFIJO 10

PRVA JUGOSLOVANSKA TOVARNA DEŽNIKOV IN NOGAVIC

JOSIP VIDMAR

A. & E. Skabernè, Ljubljana

Velika izbira češkega in angleškega sukna.

Knjigarna Učiteljske tiskarne

v Ljubljani

Franciškovska

ulica 6

TELEFON ŠT. 3397
RAČUN POŠTNE
HRANIL. ŠT. 10.761

priporoča cenj. občinstvu svojo zalogo vseh pisarniških in šolskih potrebščin. Lastna izdelovalnica šol. zvezkov. Knjigarna sprejema naročbe na knjige iz inozemstva, na vse domače in inozemske liste, revije itd. Velika izbira razglednic in slik. Cene solidne! Postrežba točna! Zahtevajte cenik!

C. J. HAMANN

Ljubljana

Vam nudi najsolidnejši vir nakupa perila, opreme nevest in novorojenčkov, perja, modnih potrebščin - Predtiskarja modernih ročnih del.